

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سازمان پژوهش و فناوری

به نام خدا

مشور اخلاق پژوهش

بیاباری از خداوند بهمان و اعتماد به این که عالم محضر خداست و همواره ناظر بر اعمال انسان و به منظور پاس داشتن مقام بلند دانش و پژوهش و نظریه اهمیت جایگاه دانشگاه و استقامت فرهنگی بشری، نادانشجویان و احسانه بیات علمی و احدی و دانشگاه آزاد اسلامی مشهد می گردیم اصول زیر را در انجام فعالیت های پژوهشی مد نظر قرار داده و از آن تعقلی نگنیم:

- ۱- اصل برکت: التزام به برکت جویی از حرکت زنجیره غیر حرفه ای و اعلام موضع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به جنبه های غیر علمی می آید.
- ۲- اصل رعایت انصاف و امانت: تمهید به امانت از حرکت زنجیره جانب داری غیر علمی و مسائلت از اسوال، تجزیرات و منابع در اختیار.
- ۳- اصل ترویج: تمهید به روح دانش و ارائه تلخیص تحقیقات و انتقال آن به نگارندگان علمی و دانشجویان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.
- ۴- اصل احترام: تمهید به رعایت حریم ها و حرمت ها در انجام تحقیقات و رعایت جانب بید و خودداری از حرکت حرمت شکنی.
- ۵- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهشگران (انسان، حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق.
- ۶- اصل رازداری: تمهید به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد سازندگان و کسور و کلیه افراد و نهاد های مرتبط با تحقیق.
- ۷- اصل حقیقت جویی: تلاش در راستای پی جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از حرکت پنهان سازی حقیقت.
- ۸- اصل مالکیت مادی و معنوی: تمهید به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه نگارندگان پژوهش.
- ۹- اصل منافع ملی: تمهید به رعایت منافع ملی و در نظر داشتن به پیشبرد و توسعه کشور و کلیه مراحل پژوهش.

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده ادبیات و علوم انسانی، گروه جغرافیا

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش : جغرافیا و برنامه ریزی روستایی

عنوان:

تأثیر مشارکت جوانان در موفقیت طرح هادی شهرستان ساوجبلاغ

(مطالعه موردی دهستان هیو)

استاد راهنما:

دکتر شهره تاج

استاد مشاور:

دکتر زهرا ارزجانی

محقق:

آناهیتا حسینی

تابستان ۱۳۹۱

تقدیم به:

این پایان نامه را به دو عزیز بزرگوالم پدرو مادر مهربانم و هم به استادی که نه فقط در کلاس درس ایشان بلکه در کلاس درس اخلاق ایشان نیز درس آموخته ام تقدیم می نمایم.

و در آخر بسان عهد وسنت همیشگی ام، شکر میکنم و سپاس خدای را که فرصت علم آموزی به من داده، به امید خدمت و انجام عمل صالح در راه رضایش.

تشکر و قدردانی

با تشکر از پدر و مادر مهربانم که وجود سبزشان، مرا همیشه در لحظه، لحظه های زندگی سبز، سربلند پایدار و مستدام نگه داشته، امید است که بتوانم ذره ای از محبت های بیشمارشان را با کوشش در راه کسب علم و دانش جبران نمایم.

بسمه تعالی

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب **آناهیتا حسینی** دانش آموخته کارشناسی ارشد ناپیوسته با شماره دانشجویی **۸۹۰۸۶۴۴۳۷۰۰** در رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی که در تاریخ **۹۱/۶/۲۳** از پایان نامه خود تحت عنوان : **تاثیر مشارکت جوانان در موفقیت طرح هادی روستایی مطالعه موردی دهستان هیو شهرستان ساوجبلاغ** با کسب نمره **۲۰** و درجه **عالی** دفاع نموده ام بدین وسیله متعهد می شوم :

۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه ، کتاب ، مقاله و) استفاده نموده ام ، مطابق ضوابط و رویه های موجود ، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام .

۲- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح ، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل ، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب ، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم ، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود ، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی:

تاریخ و امضاء

بسمه تعالی

در تاریخ : ۹۱/۶/۲۳

دانشجوی کارشناسی ارشد **آناهیتا حسینی** با شماره دانشجویی **۸۹۰۸۶۴۴۳۷۰۰** از پایان نامه خود دفاع نموده و با نمره **۲۰** به حروف **بیست** و با درجه **عالی** مورد تصویب قرار گرفت.

امضا استاد راهنما

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	چکیده
	- مقدمه
	فصل اول: کلیات
۶-۱-۱	بیان مسأله:
۸-۲-۱	اهمیت موضوع:
۸-۳-۱	اهداف تحقیق:
۹-۴-۱	متغیرهای تحقیق:
۹-۴-۱-۱	متغیرهای مستقل:
۹-۴-۱-۲	متغیر وابسته:
۱۰-۵-۱	سوالات تحقیق:
۱۱-۶-۱	فرضیه های تحقیق:
۱۲-۷-۱	پیشینه ی تحقیق:
۱۴-۸-۱	قلمرو تحقیق:
۱۴-۹-۱	مراحل انجام کار و روش تحقیق:
۱۴-۹-۱-۱	روش تحقیق:
۱۵-۹-۱-۲	جامعه ی آماری:
۱۶-۹-۱-۳	روش نمونه گیری:
۱۶-۹-۱-۴	شیوه های گردآوری اطلاعات:
۱۷-۹-۱-۱۰	شیوه های تجزیه و تحلیل اطلاعات:
۱۸-۹-۱-۱۱	محدودیت های تحقیق:
	فصل دوم: مطالعات نظری
۲۰-۱-۲	تعریف واژگان و مفاهیم اصلی:
۲۰-۱-۱-۲	مفاهیم و تعاریف مشارکت:
۲۵-۱-۱-۲-۱	مراحل مشارکت:
۲۶-۲-۱-۲	مفهوم جوانی:
۲۷-۳-۱-۲	ویژه گی های دوره ی جوانی:
۲۸-۴-۱-۲	نیاز های دوره ی جوانی:
۳۰-۵-۱-۲	آموزش:
۳۱-۶-۱-۲	مهارت:
۳۱-۷-۱-۲	انگیزش:
۳۲-۸-۱-۲	نیازها:
۳۳-۹-۱-۲	پایگاه اجتماعی - اقتصادی:
۳۳-۱۰-۱-۲	نوع خانواده:
۳۴-۱۱-۱-۲	سواد و تحصیلات:
۳۴-۱۲-۱-۲	شغل:
۳۵-۱۳-۱-۲	سازماندهی:

- ۳۵.....تعریف روستا: ۱۴-۱-۲
- ۳۶.....سازمان های غیردولتی^۱: ۱۵-۱-۲
- ۳۶.....NGOهای محلی 1-1
- ۳۸.....طرح هادی روستائی: ۱۶-۱-۲
- ۳۹.....اهداف طرح هادی: ۱۷-۱-۲
- ۳۹.....دیدگاههای تحقیق: ۲-۲
- ۳۹.....۱-۲-۲ دیدگاه روانشناختی: ۱-۲-۲
- ۴۰.....۱-۲-۲-۱-تئوری دیوید مک کله لند(نیاز به پیشرفت): ۱-۲-۲
- ۴۱.....۲-۲-۲-۱-تئوری اورث هیگن (شخصیت و ساختار اقتصادی -اجتماعی) ۱-۲-۲
- ۴۲.....۳-۱-۲-۲-نظریه اینکلس (انسان متجدد): ۱-۲-۲
- ۴۳.....۲-۲-۲ دیدگاه جامعه شناختی: ۲-۲-۲
- ۴۳.....۱-۲-۲-۱-نظریه دانیل لرنر (شهرنشینی ،سواد،تحصیلات) ۱-۲-۲
- ۴۵.....۲-۲-نظریه ماکس وبر (نهادهای اجتماعی سرمایه داری): ۲-۲
- ۴۵.....۳-۲-۲-مشارکت از دیدگاه اسلام: ۳-۲-۲
- ۴۷.....۴-۲-۲-دیدگاه های مشارکت از لحاظ فعالیت: ۴-۲-۲
- ۴۷.....۱-۴-۲-۲-مشارکت از دیدگاه اقتصادی: ۱-۴-۲-۲
- ۴۷.....۲-۴-۲-۲-مشارکت از دیدگاه اجتماعی: ۲-۴-۲-۲
- ۴۸.....۳-۴-۲-۲-مشارکت از دیدگاه زیست محیطی: ۳-۴-۲-۲
- ۴۹.....۴-۴-۲-۲-مشارکت از دیدگاه سیاسی: ۴-۴-۲-۲
- ۵۱.....۵-۴-۲-۲-مشارکت از دیدگاه فرهنگی: ۵-۴-۲-۲
- ۵۲.....۵-۲-۲-مشارکت از دیدگاه صاحب نظران توسعه ی روستائی: ۵-۲-۲
- ۵۲.....۱-۵-۲-۲-دیدگاه ماهاتما گاندی: ۱-۵-۲-۲
- ۵۳.....۲-۵-۲-۲-دیدگاه ژولیس نیرره: ۲-۵-۲-۲
- ۵۴.....۳-۵-۲-۲-دیدگاه عبیدالله خان: ۳-۵-۲-۲
- ۵۵.....۴-۵-۲-۲-دیدگاه سالیا عمر: ۴-۵-۲-۲
- ۵۶.....۵-۵-۲-۲-دیدگاه میسرا: ۵-۵-۲-۲
- ۵۷.....۶-۵-۲-۲-دیدگاه ویتز: ۶-۵-۲-۲
- ۶۰.....۶-۲-۲-نتیجه گیری از دیدگاهها: ۶-۲-۲
- ۶۰.....۷-۲-۲-ابعاد و زمینه های مشارکت: ۷-۲-۲
- ۶۱.....۱-۷-۲-۲-زمینه های مشارکت: ۱-۷-۲-۲
- ۶۱.....۲-۷-۲-۲-سطوح و ابعاد مشارکت: ۲-۷-۲-۲
- ۶۵.....۸-۲-۲-پیش شرط های ضروری مشارکت: ۸-۲-۲
- ۶۵.....۱-۸-۲-۲-ایجاد روحیه ی دموکراسی مشارکتی در روستائیان: ۱-۸-۲-۲
- ۶۶.....۲-۸-۲-۲-ایجاد تشکیلات محلی برای مشارکت روستائیان: ۲-۸-۲-۲
- ۶۶.....۳-۸-۲-۲-وجود رهبران قدرتمند محلی: ۳-۸-۲-۲
- ۶۷.....۴-۸-۲-۲-پذیرش تنوع افکار در بین روستائیان: ۴-۸-۲-۲
- ۶۷.....۵-۸-۲-۲-پذیرش سیستم های نظارتی از طرف مردم روستائی: ۵-۸-۲-۲
- ۶۸.....۶-۸-۲-۲-قرار دادن اطلاعات و آگاهی های لازم در دسترس روستائیان: ۶-۸-۲-۲
- ۶۸.....۹-۲-۲-هدف های مشارکت مردمی: ۹-۲-۲
- ۶۹.....۱۰-۲-۲-هدف های ویژه مشارکت: ۱۰-۲-۲

۶۹ آثار مشارکت مردمی : ۱۱-۲-۲
۷۱ مشارکت جوانان و نگاهی و مروری بر آن: ۱۲-۲-۲
۷۴ استراتژیهای اصولی و اساسی در مشارکت جوانان: ۱۳-۲-۲
۷۷ نقش سازماندهی و مشارکت جوانان در پیشبرد و موفقیت طرح ها: ۱۴-۲-۲
۷۷ عوامل و انگیزه های مؤثر در مشارکت جوانان: ۱۵-۲-۲
۷۹ بررسی نظری اهداف و برنامه های طرح هادی روستائی: ۱۶-۲-۲
۷۹ طرح های غیرفیزیکی: ۱-۱۶-۲-۲
۸۰ طرح های فیزیکی: ۲-۱۶-۲-۲
۸۰ راهبردهای پیش برنده طرح هادی (-توجه به توانمند سازی های بومی): ۱۷-۲-۲
	فصل سوم: روش تحقیق
۸۳ ۱-۳ موقعیت جغرافیایی استان البرز: ۱-۳
۸۵ ۲-۳ موقعیت جغرافیایی شهرستان ساوجبلاغ: ۲-۳
۸۵ ۱-۲-۳ جغرافیای طبیعی شهرستان: ۱-۲-۳
۸۵ ۱-۱-۲-۳ پوشش گیاهی: ۱-۱-۲-۳
۸۶ ۲-۱-۲-۳ حیات وحش: ۲-۱-۲-۳
۸۶ ۳-۱-۲-۳ آبهای زیر زمینی: ۳-۱-۲-۳
۸۶ ۲-۲-۳ مشخصات انسانی و اجتماعی ساوجبلاغ: ۲-۲-۳
۸۶ ۱-۲-۲-۳ تقسیمات سیاسی: ۱-۲-۲-۳
۸۶ ۲-۲-۲-۳ وجه تشبیه: ۲-۲-۲-۳
۸۶ ۳-۲-۲-۳ ویژگی جمعیتی: ۳-۲-۲-۳
۸۷ ۱-۳-۲-۲-۳ جمعیت عشایری: ۱-۳-۲-۲-۳
۸۸ ۴-۲-۲-۳ زبان و مذهب: ۴-۲-۲-۳
۸۸ ۱-۴-۲-۲-۳ زبان: ۱-۴-۲-۲-۳
۸۸ ۵-۲-۲-۳ ویژه گی های اقتصادی: ۵-۲-۲-۳
۸۸ ۱-۵-۲-۲-۳ کشاورزی: ۱-۵-۲-۲-۳
۸۹ ۲-۵-۲-۲-۳ دامداری: ۲-۵-۲-۲-۳
۹۰ ۳-۵-۲-۲-۳ صنایع: ۳-۵-۲-۲-۳
۹۱ ۱-۳-۵-۲-۲-۳ معدن: ۱-۳-۵-۲-۲-۳
۹۱ ۳-۲-۲-۳ ویژگی تاریخی، سکونتگاهی و فرهنگی ساوجبلاغ: ۳-۲-۲-۳
۹۳ ۴-۲-۲-۳ ویژگی های خدماتی و ارتباطی ساوجبلاغ: ۴-۲-۲-۳
۹۳ ۱-۴-۲-۲-۳ راههای ارتباطی: ۱-۴-۲-۲-۳
۹۴ ۲-۴-۲-۲-۳ بهداشت و درمان: ۲-۴-۲-۲-۳
۹۴ ۳-۳ بررسی موقعیت سیاسی و جغرافیایی روستای هیو و پیشینه تاریخی آن: ۳-۳
۹۴ ۱-۳-۳ بررسی طرح هادی: ۱-۳-۳
۹۶ ۲-۳-۳ شناسایی پایه در سطح روستا: ۲-۳-۳
۹۶ ۱-۲-۳-۳ بررسی های محیطی: ۱-۲-۳-۳
۹۶ ۱-۱-۲-۳-۳ ویژگی های زمین ساختی و توپوگرافی: ۱-۱-۲-۳-۳
۹۸ ۲-۱-۲-۳-۳ ویژگی های اقلیمی (درجه حرارت، بارش و ...): ۲-۱-۲-۳-۳
۹۸ ۱-۲-۱-۲-۳-۳ دما، درجه حرارت: ۱-۲-۱-۲-۳-۳
۹۹ ۲-۲-۱-۲-۳-۳ بارش: ۲-۲-۱-۲-۳-۳

۱۰۰ ۳-۲-۱-۲-۳-۳-۳: باد:
۱۰۰ ۳-۲-۳-۳-۱-۳-۳-۳: منابع آب و خاک:
۱۰۲ ۳-۳-۳-۳: بررسی میزان خطر سوانح طبیعی:
۱۰۳ ۳-۳-۳-۱-۳-۳-۳: پهنه بندی خطر لرزه ای:
۱۰۳ ۴-۳-۳-۳: بررسیهای اجتماعی:
۱۰۳ ۴-۳-۳-۱-۳-۳-۳: بررسی تحولات جمعیتی روستا در دوره های مختلف سرشماری:
۱۰۵ ۲-۲-۴-۳-۳-۳: ترکیب سنی:
۱۰۵ ۳-۲-۴-۳-۳-۳: ترکیب جنسی:
۱۰۵ ۴-۲-۴-۳-۳-۳: سهم سواد:
۱۰۵ ۵-۲-۴-۳-۳-۳: مهاجرت:
۱۰۶ ۵-۳-۳-۳: بررسی ویژگی ها و تفاوت های اجتماعی موجود بین ساکنین روستا و تاثیر آن در شکل گیری محلات و استقرار خدمات و امکانات موجود:
۱۰۶ ۶-۳-۳-۳: بررسی زمینه ها و نحوه مشارکت اجرایی، فنی و اقتصادی روستاییان در اجرای طرح های عمرانی گذشته در سطح روستا و تعیین نقاط قوت و ضعف مشارکت روستائیان:
۱۰۷ ۱-۶-۳-۳-۳: عمده کارهای مشارکتی روستا در گذشته به شرح ذیل می باشد:
۱۰۷ ۷-۳-۳-۳: بررسی های اقتصادی:
۱۰۸ ۱-۷-۳-۳-۳: ویژگی های فعالیت زراعت و باغداری
۱۰۹ ۲-۷-۳-۳-۳: ویژگی های فعالیت های دامداری و دامپروری
۱۰۹ ۳-۷-۳-۳-۳: ویژگی های فعالیت های صنعتی اعم از صنایع تولیدی، کارگاهی
۱۱۰ ۸-۳-۳-۳: بررسی های کالبدی:
۱۱۲ ۴-۸-۳-۳-۳: شناخت بناها و بافت های با ارزش احتمالی موجود در روستا:
۱۱۲ ۵-۸-۳-۳-۳: بررسی شبکه معابر روستا
۱۱۴ ۶-۸-۳-۳-۳: شناخت و تعیین محدوده محلات و مراکز آنها:
۱۱۵ ۱-۹-۳-۳-۳: تحلیل و استنتاج مطالعات مربوط به حوزه نفوذ
۱۱۵ ۲-۹-۳-۳-۳: تحلیل و استنتاج مطالعات مربوط به روستا:
	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها
۱۲۱ ۱-۴-۱-۴: مقدمه:
۱۲۲ ۲-۴-۲-۴: آمار توصیفی:
۱۲۲ ۱-۲-۴-۱-۲-۴: توصیف متغیرهای زمینه ای پژوهش:
۱۲۲ ۱-۲-۴-۱-۱-۲-۴: جنسیت:
۱۲۲ ۲-۲-۴-۱-۲-۴: سن:
۱۲۴ ۳-۱-۲-۴-۱-۲-۴: تحصیلات:
۱۲۵ ۴-۱-۲-۴-۱-۲-۴: وضعیت تأهل:
۱۲۶ ۵-۱-۲-۴-۱-۲-۴: وضعیت اشتغال:
۱۲۷ ۳-۴-۳-۴: توصیف پاسخهای ارائه شده به سوالات مربوط به متغیرهای اصلی تحقیق:
۱۲۷ ۱-۳-۴-۱-۳-۴: مشارکت جوانان در مرحله ی تصمیم گیری طرح هادی:
۱۳۲ ۱-۱-۳-۴-۱-۳-۴: شاخص مشارکت جوانان در مرحله ی تصمیم گیری طرح:
۱۳۳ ۲-۳-۴-۲-۳-۴: مشارکت جوانان در مرحله ی طراحی (مطالعه) طرح هادی:
۱۳۸ ۱-۲-۳-۴-۱-۲-۳-۴: شاخص مشارکت جوانان در مرحله ی طراحی (مطالعه) طرح:
۱۳۹ ۳-۳-۴-۳-۳-۴: مشارکت جوانان در مرحله ی اجرای طرح:

۱۴۵۱-۳-۴-۳-شاخص مشارکت جوانان در مرحله ی اجرای طرح :
۱۴۶۴-۳-۴-مشارکت جوانان در مرحله ی بهره برداری از طرح:
۱۵۲۱-۴-۳-۴-شاخص مشارکت جوانان در مرحله ی بهره برداری از طرح:
۱۵۳۵-۳-۴-مشارکت جوانان در مرحله ی ارزیابی طرح:
۱۵۹۱-۵-۳-۴-شاخص مشارکت جوانان در مرحله ی ارزیابی طرح :
۱۶۶۱-۶-۳-۴-شاخص مشارکت جوانان در مرحله ی نگهداری از طرح پس از اجراء :
۱۶۷۴-۴-آمار استنباطی
۱۶۷۱-۴-۴- بررسی رابطه بین مشارکت جوانان در مرحله ی تصمیم گیری طرح هادی بر موفقیت آن طرح :
۱۶۸۲-۴-۴- بررسی رابطه بین مشارکت جوانان در مرحله ی طراحی طرح هادی بر موفقیت آن طرح:
۱۶۹۳-۴-۴- بررسی رابطه بین مشارکت جوانان در مرحله ی اجرا طرح هادی بر موفقیت آن طرح:
۱۶۹۴-۴-۴- بررسی رابطه بین مشارکت جوانان در مرحله ی بهره برداری از طرح هادی بر موفقیت آن طرح :
۱۷۰۵-۴-۴- بررسی رابطه بین مشارکت جوانان در مرحله ارزیابی طرح هادی بر موفقیت آن طرح :
۱۷۱۶-۴-۴- بررسی رابطه بین مشارکت جوانان در مرحله نگهداری طرح هادی بر موفقیت آن طرح:
	فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات
۱۷۳۱-۵- جمع بندی و نتیجه گیری :
۱۷۷۲-۵- پیشنهادات :
۱۷۹ پیوست ها
۱۸۸ مدل شماره ۱: مشارکت جوانان در طرح هادی روستائی.....
۱۸۹ مدل ۲- ویژه گی های سازمان های خودجوش محلی (NGOهای محلی)
۱۹۰ مدل شماره ۳-موانع عمده شکل گیری سازمانهای غیردولتی جوانان
۱۹۱ منابع و مأخذ.....

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۸۷	جدول ۱-۳- آمار جمعیت شهرستان ساوجبلاغ ۱۳۸۵
۸۷	جدول ۲-۳- آمار عشایر شهرستان ساوجبلاغ ۱۳۸۵
۸۹	جدول ۳-۳- سطح زیر کشت میزان و انواع محصولات زراعی ساوجبلاغ
۹۰	جدول ۴-۳- تعداد، نوع، ظرفیت انواع دام، طیور ساوجبلاغ
۹۱	جدول ۵-۳- تعداد واحدها و شاغلین صنایع مستقر در شهرستان
۹۳	جدول ۶-۳- راه های ساوجبلاغ
۱۰۴	جدول شماره ۷-۳- تعداد جمعیت و خانوار روستای هیو طی سالهای ۴۵ الی ۱۳۸۵
۱۰۴	جدول شماره ۸-۳- تعداد جمعیت روستای هیو طی سالهای ۴۵ الی ۱۳۸۵
۱۱۱	جدول شماره ۹-۳- مصالح ساختمانی موجود در روستای هیو سال ۱۳۸۶ (ارقام به درصد)
۱۱۲	جدول شماره ۱۰-۳- کیفیت ابنیه در روستای هیو سال ۱۳۸۶ (ارقام به درصد)
۱۱۶	جدول ۱۱-۳- ویژگیهای مربوط به وضع با سواد روستای هیو در سال ۱۳۸۵
۱۲۳	جدول ۲-۴- توصیف سن نمونه مورد بررسی
۱۲۴	جدول ۳-۴- توصیف تحصیلات نمونه مورد بررسی
۱۲۵	جدول ۴-۴- توصیف وضعیت تأهل نمونه مورد بررسی
۱۲۶	جدول شماره ۵-۴- وضعیت اشتغال نمونه های مورد بررسی
۱۳۰	جدول ۶-۴- توصیف گویههای شاخص مشارکت جوانان در مرحله ی تصمیم گیری طرح
۱۳۲	جدول ۷-۴- شاخص مشارکت جوانان در مرحله ی تصمیم گیری طرح
۱۳۷	جدول ۸-۴- توصیف گویههای شاخص مشارکت جوانان در مرحله ی طراحی (مطالعه) طرح
۱۳۸	جدول ۹-۴- مشارکت جوانان در مرحله ی طراحی (مطالعه) طرح
۱۴۵	جدول ۱۱-۴- مشارکت جوانان در مرحله ی اجرای طرح
۱۵۰	جدول ۱۲-۴- توصیف گویههای شاخص مشارکت جوانان در مرحله ی بهره برداری از طرح
۱۵۳	جدول ۱۳-۴- شاخص مشارکت جوانان در مرحله ی بهره برداری از طرح
۱۵۷	جدول ۱۴-۴- توصیف گویههای شاخص مشارکت جوانان در مرحله ی ارزیابی از طرح
۱۶۷	جدول ۱۷-۴- شاخص مشارکت جوانان در مرحله ی نگهداری از طرح پس از اجرا
۱۶۷	جدول شماره ۱۸-۴: نتایج آزمون آتک گروهی فرضیه اول
۱۶۸	جدول شماره ۱۹-۴: نتایج آزمون آتک گروهی فرضیه دوم
۱۶۹	جدول شماره ۲۰-۴: نتایج آزمون آتک گروهی برای فرضیه سوم
۱۷۰	جدول شماره ۲۱-۴: نتایج آزمون آتک گروهی برای فرضیه چهارم
۱۷۰	جدول شماره ۲۲-۴: نتایج آزمون آتک گروهی برای فرضیه پنجم
۱۷۱	جدول شماره ۲۳-۴: نتایج آزمون آتک گروهی برای فرضیه ششم

فهرست نمودارها

عنوان

صفحه

نمودار شماره ۴-۱: جنسیت	۱۲۲
نمودار شماره ۴-۲: سن	۱۲۳
نمودار شماره ۴-۳: تحصیلات نمونه های مورد بررسی	۱۲۵
نمودار شماره ۴-۴: وضعیت تأهل نمونه های مورد بررسی	۱۲۶
نمودار شماره ۴-۵: وضعیت اشتغال نمونه های مورد بررسی	۱۲۷
نمودار شماره ۴-۶: شاخص مشارکت جوانان در مرحله ی تصمیم گیری طرح	۱۳۲
نمودار ۴-۷- شاخص مشارکت جوانان در مرحله ی طراحی (مطالعه) طرح	۱۳۹
نمودار ۴-۸- شاخص مشارکت جوانان در مرحله ی اجراء طرح	۱۴۶
نمودار ۴-۹- شاخص مشارکت جوانان در مرحله ی بهره برداری از طرح	۱۵۳
نمودار ۴-۱۱- شاخص مشارکت جوانان در مرحله ی نگهداری از طرح پس از اجراء	۱۶۷

چکیده:

با توجه به چندین دهه برنامه ریزی روستایی در کشور، هنوز مردم در مناطق روستایی با کمبودها و مشکلات روبرو هستند. در کشور ما در مقاطع مختلف سعی شد با بکارگیری راهبردهای مختلف توسعه وضعیت روستاها را بهبود بخشد، ولی به دلایل مختلف و از جمله توجه نکردن به نقش و اهمیت عامل انسانی کمتر به موفقیت دست یافتند. بعد از دهه ۷۰، برنامه ریزان به اهمیت حضور مردم در برنامه ها پی بردند. از آن زمان تاکنون مباحث متفاوتی برای مشارکت مردم در طرح های توسعه مطرح شد که یکی از این مباحث، مشارکت جوانان در طرح های توسعه روستایی است. همانطور که می دانید در بین جامعه روستایی افرادی زندگی میکنند که در سنین جوانی قرار دارند. این عده بواسطه این دوره از زندگی خود از نیروی فکری و جسمی بالایی برخوردار هستند. در دهه های اخیر برنامه ریزان بر استفاده از نیرو و توان جوانان در برنامه ها و طرح های روستایی برای پیشرفت و پیشبرد اهداف توسعه ی روستاها تأکید بسیار داشته اند. علاوه بر این باید زمینه ها و شرایط حضور مؤثر جوانان در برنامه ها در قالب سازمان های جوانان مهیا گردد و موانعی که بر سر راه مشارکت ایشان قرار دارد برداشته شود. مشارکت جوانان به معنی روند درگیر ساختن آنان در تعیین سرنوشت خود و احساس مسئولیت نسبت به این سرنوشت بیان شده، بطوریکه از آن به عنوان هدف و وسیله توسعه نام می برند. در این راستا، تحقیق حاضر با استفاده از روشهای توصیفی - تحلیلی و توزیع پرسشنامه در میان جوانان روستایی روستاهای هیو و شلمزار واقع در دهستان هیو بخش مرکزی شهرستان ساوجبلاغ به بررسی تأثیر مشارکت جوانان بر موفقیت طرح هادی روستایی که یکی از طرح های توسعه در روستاها بشمار می رود پرداختیم، و بر اساس این موضوع به بررسی میزان تأثیر مشارکت جوانان در مراحل مختلف طرح که شامل؛ مشارکت در تصمیم گیری، مشارکت در طراحی (مطالعه)، مشارکت در اجراء، مشارکت در بهره برداری، مشارکت در ارزیابی، مشارکت در نگهداری از طرح پس از اجراء و همچنین با استخراج متغیرهای تأثیرگذار مختلفی نظیر آموزش، مهارت، ایجاد مکانات مهارتی و مشارکتی، سطح سواد، عوامل انگیزه و انگیزش و آگاهی از فواید طرح، عضویت در (سازمان های محلی، سازمانهای رسمی)..... به بررسی میزان تأثیر مشارکت جوانان در مراحل مختلف طرح بر موفقیت طرح هادی پرداختیم. نتایج حاصل که از طریق تجزیه و تحلیل آماری و با استفاده از آزمون t تک گروهی بدست آمده نشان دهنده اشتیاق جوانان روستایی برای سهیم شدن در فعالیت های مشارکت جویانه و ایفای

نقش در تک تک مراحل مشارکت در طرح هادی از یک سو و شاهد تأثیر بالای موفقیت طرح هادی در صورت مشارکت جوانان در مراحل مختلف طرح بوده ایم.

واژگان کلیدی: جوانان، روستا، مشارکت، مراحل مختلف طرح، موفقیت طرح هادی

- مقدمه:

توجه به مشارکت مردم در طرح‌ها زمانی آغاز شد که دولت‌ها و برنامه‌ریزان کشورهای جهان سوم در برنامه‌های توسعه با مشارکت‌های متعدد روبرو شدند و در حالیکه رشد اقتصادی بوجود آمده بود، ولی توسعه در این کشورها محقق نشد، در این زمان برنامه‌ریزان مختلف به این نتیجه رسیدند که نگاه خود را به مردم تغییر داده و به آنها بصورت عامل منفعل نگاه کنند، آنها همچنین به این نتیجه رسیدند که باید مردم را در طرح‌ها و پروژه‌ها دخالت دهند و از نظرات آنها در طرح‌ها استفاده کنند، دلایل این امر روشن است چرا که اگر به مردم این فرصت داده شود که در مورد آینده خود و محیط زندگیشان تصمیم‌گیری کنند، علاوه بر اعتماد بخشیدن به مردم، می‌توان از نظرات و پیشنهادات آن‌ها در طرح‌ها استفاده کرد. این کار سبب می‌شود که طرح‌ها از ثبات و پایداری مناسبی برخوردار گردد.

به این دلیل است که مردم طرح‌ها را مطابق با نیازها و خواسته‌های خود دانسته و در حفظ و نگهداری آن تلاش می‌کنند، عامل دیگری که می‌تواند در پویایی طرح‌ها نقش مهمی ایفا کند، نقش نظارت مردمی در طرح‌ها می‌باشد. مردم علاوه بر کمک به طرح‌ها برای پیشرفت توسعه، با نظارت و ارزیابی مراحل طرح اهداف و نتایج بدست آمده، مسیر حرکت طرح را مورد دقت نظر دقیق قرار می‌دهند و خطاها را گوشزد کرده و به اصلاح آن مبادرت می‌ورزند. همه‌ی این مراحل زمانی به وقوع می‌پیوندد که برنامه‌ریزان محیط را فراهم کنند تا مردم بدون هیچ‌گونه مانعی در برنامه‌ها حضور یابند در این بین جوانان که از نیروی بالقوه‌ای بهره‌مند می‌برند و دارای قوه‌ی تفکر بالایی می‌باشند، می‌توانند در پویایی طرح‌ها نقش عمده‌ای ایفا نمایند. براساس نتایج تحقیقات بدست آمده، نشان می‌دهد که جوانان تمایل زیادی دارند تا در طرح‌ها و پروژه‌ها حضوری فعال و مفید داشته باشند، ولی این امر میسر نمی‌شود، مگر با تشکیلات و سازمانی که بتوانند این حرکت‌ها را منظم و هدفمند نمایند. برای هموار کردن مسیر مشارکت جوانان در طرح‌های هادی روستایی می‌توان با برگزاری کلاس‌های آموزشی و تخصصی مرتبط با این طرح‌ها، مهارت‌آنان را در ابعاد و سطوح مختلف طرح افزایش داد، با این کار علاوه بر بالا بردن تخصص در میان جوانان در زمینه‌های مختلف طرح، می‌توان از دو جنبه مفید واقع شد، از یک سو می‌توان پویایی و تحرک موثری به انجام این طرح‌ها بخشید و از سوی دیگر می‌توان زمینه‌های اشتغال مفید و سازنده برای جوانان روستایی در

آینده ایجاد کرد. به هر حال مشارکت فعال و مؤثر جوانان ضرورتی است که باید مورد پذیرش همگان اعم از مردم و مسئولین قرار گیرد. امید است با انجام این تحقیق مشکلی هر چند کوچک از مسیر حرکت جوانان به سوی مشارکت مؤثر در طرح هادی روستایی برداشته شود و زمینه های حضور مؤثر و مفید جوانان در موفقیت هر چه بیشتر طرح ها فراهم گردد، بطوریکه بتوان کامل به بررسی نقش مؤثر این گروه در موفق بودن طرح هادی روستایی پرداخت.

فصل اول

کلیات

۱-۱- بیان مسأله:

مشارکت را می توان روند در گیر ساختن مردم در تعیین سرنوشت خود و احساس مسئولیت نسبت به این سرنوشت تقویت نمود که با هدفی که در این تحقیق پیش خواهیم گرفت همخوانی خواهد داشت. با توجه به ساختار سنی جمعیت کشور (جوان گرائی) و نیز از آنجائیکه جوانان روستایی امروز طبیعتاً مادران و پدران و نیز مولدان و خادمان جامعه ی خود هستند، لذا دورنمای رونق زندگی، رفاه اقتصادی، اجتماعی، پیشرفت فرهنگی جامعه فردا و زندگی در محیط های سالم و پایدار را الزاما باید در نحوه ی آموزش و پرورش، روش های آماده سازی نسل جوان و نوجوان روستایی جستجو کرد (شهبازی، ۱۳۷۲، ص ۴۴۹)

جوانان روستایی با خلاقیت هایی که دارند می توانند در فرآیند هویت یابی در همه ابعاد و در تعامل و ارتباط با عوامل و نهادهای مؤثر جوانان حضور یافته و مشارکت آنان در برنامه ریزی توسعه، حدود یک دهه است که بطور جدی مورد توجه قرار گرفته است. براساس اسناد سازمان ملل، تاریخچه مشارکت جوانان به اواخر دهه ۸۰ اوایل دهه ی ۹۰ بر می گردد. (the international. youth foundation, 1997, p 15)

از این رو برای اینکه جوانان بهتر بتوانند در روند برنامه های توسعه گام بردارند، دولت ها و سازمان های مختلف دولتی و غیر دولتی در کشور های مختلف سعی در تشویق جوانان به مشارکت در طرح ها و تسهیل این امر و برداشتن موانع در برنامه های توسعه داشتند، به این دلیل که جوانان به واسطه ی نیروی خلاق ذهنی و توان جسمی بهتر می توانند به برنامه ها سمت و سرعت دهند همانطور که می دانید بعد از چندین دهه برنامه ریزی و بکارگیری راهبردهای مختلف در کشورهای جهان سوم برای رسیدن به توسعه ی مطلوب به دلیل توجه نکردن به نقش و اهمیت عامل انسانی در اکثر برنامه ها، این کشور ها به هدفهای مورد نظر در برنامه ها دست نیافتند، بنابراین به این نتیجه رسیده اند که می بایست مردم در بطن برنامه ها حضور داشته باشند و اساس برنامه بر پایه ی نظرات مردم پایه